

PISMA

Prerano je razgovarati o nositelju izborne liste za lokalne izbore

U tekstu Nataše Zečević »U HNS-u počela borba za nositelje zagrebačke liste«, objavljenom u *Vjesniku* od 4. studenoga 2004., iznesen je niz netočnosti, za koje nije jasno jesu li rezultat nečije podvale ili jednostavno neinformiranosti.

S obzirom na to da su izbori tek za šest mjeseci, razumljivo je da je u ovom trenutku prerano voditi razgovore o nositelju izborne liste za lokalne izbore te su i u HNS-u tek otvoreni razgovori o predložbom koalicijskim, pa i o eventualnim stranačkim integracijama. O rezultatima tih razgovora, potpuno jasno, ovisit će i izbor nositelja stranačkih lista.

U zagrebačkom HNS-u, kao ni u središnjici stranke, o tome se u ovom trenutku ni na koji način ne razmišlja, niti razgovara, sve dok pregovori s potencijalnim partnerima ne budu okončani.

Također je potpuno nejasno zbog čega se u tekstu problematizira naručivanje istraživanja mišljenja javnosti ili, pak, angažiranje marketinške agencije za poboljšanje odnosa s javnošću, s obzirom na činjenicu da je riječ o najobitnijim sredstvima i aktivnostima kojima se koriste sve stranke.

Zao nam je što *Vjesnik* kao ozbiljne novine nije provjerio činjenice, te i ovom prilikom ponavljamo da je HNS svim novinarima uvijek na raspolaganju za sva pitanja radi točnog informiranja javnosti.

BORIS BLAŽEKOVIĆ
glasnogovornik HNS-a

Uzalud vam trud trubači: Čuvajte Hrvati taj plamen svijee, taj ste plamen vi upalili i znate zašto

Vijenci i cvijeće prelijepi su, ali ne moraju biti iskreni koliko jedina jedina upaljena svijeeća. Pale ih djeca svojim ručicama i starci drhtavom rukom, ali vatrom srca.

U Domovinskom nam je ratu danas pokojni predsjednik, zabrinut i suznih očiju, poručio da upalimo svijeeću na prozorima u spomen žrtvama i sudbini koja se bila nad nama nadvila. Palio je i on!

Nisam želio vjerovati da je bilo Hrvata koji su i u tim časovima gledali svoju korist. Ali sada znam. A znam i to da oni danas ledena srca promatraju svoj narod koji grca u siromaštvu, narod koji je za slobodu Hrvatske dao svoju djecu, svoje muževe i svoje zdravlje. I ne traži ništa doli Hrvatske u kojoj će moći preživjeti.

Taj narod punitara, seljaka, partizana, domobrana i branitelja u Domovinskom ratu, taj mali narod, ti mali skromni ljudi, što god bili, uvijek su jedno: Hrvati i katolici. Okretali su njih mnogi, okretali su se i oni, ali u njima je gorio uvijek isti žižak.

I zato, ma što mu govorili, Franjo je oltar na kojem pale tisuće svijeeća i Križ je dio toga oltara! Ljudi navikli na strašitelje kimnut će im možda i glavom kao da su u pravu, ali Hrvatsku i Franju neće izdati. Stojecima su ih stavljali na galge, krunili užarenim krunama, izglednivali ih, stavljali u kazamate, ali nikad nisu i nikad neće zatrti sjeme koje klija već trinaest stoljeća na ovom istom tlu. Stoga, uzalud vam trud trubači!

U svakoj upaljenoj svijeeći čuči na stotine glasova za. Kolebanje je katkad kao i lelujanje plamička na svijeeći, ali ne gasi se dok ima voska. A voska ima. Uostalom, zašto je nekom tko u Hrvatskoj želi živjeti toliko stalo da Hrvati postanu nešto drugo? Čuvajte Hrvati taj plamen svijeeće. Taj ste plamen vi upalili i znate zašto.

Prof. dr. DUŠKO MILIČIĆ
Zagreb

Tako je predsjednik Mesić otvorio Pandorinu kutiju povjerljivih dokumenata koji su procurili u javnost

Predsjednik Stjepan Mesić svako se malo pobrine da svojim intrigantnim izjavama uveseljava puk i skreće pozornost. Tako se opet pojavila trakavica s transkriptima, duhoviti komentari o traženju oca Jadranke Kosor, kao i ozbiljni komentari o idiličnim odnosima s Crnom Gorom. Nakon reakcija javnosti slijede u pravilu demantiji s Pantovčaka: em su to neistine, em je to istrgnuto iz konteksta, em je krivo interpretirano...

Da se samo osvrnem na transkripte. Kada je 2000. godine postao predsjednikom, Stjepan Mesić latio se prvih desetak dana zdušno detektivskoga posla da istražuje Tudmanove transkripte, u čemu mu je pomagao Pukanić sa svojim *Nacionalom*. Motiv je bio isti kao i njegov dobrovoljni posjet Haagu: razobličiti Tudmana i njegove makinacije.

Nažalost, tu je stradala i hrvatska politika koja je pokojni predsjednik vodio čitavo desetljeće. Tako je predsjednik Mesić otvorio Pandorinu kutiju povjerljivih dokumenata, koji su procurili u javnost, u domaće i strane obavještajne službe, u Haag. I zato se u očima međunarodne javnosti stvorio dojam da je obostrana krivnja Srbije i Hrvatske: iste velikodržavne ambicije, isti prljavi rat, masovna ubijanja, etničko čišćenje.

Kad bih bio jedan od brojnih Predsjednikovih savjetnika, savjetovao bih mu da se možda ugleda u Ivicu Račana. Bivši premijer svojedobno je otpustio članove Komisije za granice, i ne obavijestivši nikoga, niti se s kime konzultirajući, otišao je u Otočec i potpisao sporazum s Drnovšekom. Informacije o sporazumu bile su veoma štur: navodno je granica bila negdje i u podmorju, nije bilo govora o nekim ustupcima Sloveniji. Nakon burne reakcije Sabora i javnosti, sporazum nije prihvaćen.

Na Zapadu bi za takav gaf premijer trebao dati ostavku. Naprotiv! Premijer nije nikada obrazložio svoj postupak, niti je priznao pogrešku. I dalje se ponaša kao da je netko drugi to potpisao!

Na zidovima u kuhinjama naših baka obično je stajala mudra izreka: »Kuharice, manje zbori, da ti jelo ne pregori!« Dobar savjet!

Prof. dr. TUGOMIR ŠURINA
Zagreb

Prosvjed protiv senzacionalističkog i neobjektivnog izvještavanja o presudi

U povodu pisanja dnevnih listova u Republici Hrvatskoj o izrečenju nepravomoćno osuđujućoj uvjetnoj presudi gospodi Vesni Balenović Udruga hrvatskih sudaca, Ogranak Općinskog suda u Zagrebu prosvjeduje protiv takvog senzacionalističkog, neprofesionalnog i u svojoj biti neobjektivnog načina izvještavanja, gdje se samo na prvi pogled prenosi izjava Vesne Balenović i promatrača tog postupka, a u biti se nedopušteno komentira nepravomoćna sudska presuda i dovodi se u pitanje moralni i profesionalni integritet sudaca.

Takvim izvještavanjem novinari demonstiraju svoju neobjektivnost i nepoznavanje položaja sudsne vlasti u Republici Hrvatskoj.

ZDRAVKO MAJEROVIĆ
sudac, predsjednik Upravnog odbora
Ogranka UHS-a Općinskog suda u Zagrebu

STAJALIŠTA
Kako zaustaviti osiromašenje puka u Hrvatskoj

Jedini je izlaz iz katastrofe u koju Hrvatska sve brže srlja okupljanje poštenih izvanstranačkih kompetentnih ljudi i onih iz stranaka koje se nisu kompromitirale u obnašanju vlasti. No to je teško provedivo jer su im moćni mediji najčešće zatvoreni. Kompromitirane stranke ne dopuštaju slobodne izbore lošim izbornim zakonom i razbacivanjem proračunskog novca za svoje predizborno uljepšavanje

Branimir Molak

Kada jedna državna institucija u suradnji s jednom inozemnom zakladom organizira okrugli stol »Siromaštvo i mogućnosti njegova ublažavanja u Hrvatskoj«, moglo bi se pomisliti da joj je cilj pronaći kako zaustaviti daljnje osiromašenje, i da će joj stoga biti i zanimljivo istražiti uzroke osiromašenja izazvane različitim uzrocima, pa tako i onima koji su posljedica katastrofalno loših poteza u energetici. Štete takvih poteza, samo u energetici, iznose nekoliko milijardi američkih dolara.

Moglo bi se pomisliti da bi organizatorima moglo biti zanimljivo i viđenje o tome kako zaustaviti osiromašenje puka u Hrvatskoj, makar prijedlozi načina zaustavljanja, ovisno o tome s koje se interesne strane promatraju, nisu svima jednako privlačni, a možda su i s obzirom na trenutačni odnos između snaga obogaćenih i osiromašenih pomalo utopijski. Javna riječ o tome preduvjet je da ne mora uvijek ostati tako. Bez valjane dijagnoze stanja nema promjene stanja.

»Predstave« za javnost

Čini se, prema svemu sudeći, da su političari u Hrvatskoj samo zamijenili svoj prijašnji cilj, bolje reći krilaticu »komunizam je društvo blagostanja« za novu: »Hrvatsku u EU«. Blagostanje su postigli

osiromašivanjem stanovnika koji nisu ni »svjesni kako dobro žive«.

Političari se trude da sva ona dobra što ih je dala priroda i sagradile generacije, osim da što prije podijele međusobno ili svojim podobnicima, »odvedu« u Europu i pronađu u besćenje. Što brže i jeftinije prodaju, dobivaju više potpore svojoj »sajnoj« politici od političara i profiniranih institucija zapadnog svijeta.

Hrvatska je oduvijek bila u Europi a i na Balkanu – zemljopisno. Problem je u tome što je način razmišljanja i djelovanja političara – balkanski. Zašto nisu stanovnicima objasnili barem što ih dobro a što loše čeka u EU, a eurobirokratima su ponizno odgovorili na više od četiri tisuće pitanja o Hrvatskoj? A mnogi su odgovori bili neistiniti tj. u potpunosti iskrivljuju stvarno stanje u zemlji.

Jedini je izlaz iz katastrofe u koju Hrvatska sve brže srlja okupljanje poštenih izvanstranačkih kompetentnih ljudi i onih iz stranaka koje se nisu kompromitirale u obnašanju vlasti. No to je teško provedivo jer su im moćni mediji najčešće zatvoreni. Kompromitirane stranke ne dopuštaju slobodne izbore lošim izbornim zakonom i razbacivanjem proračunskog novca za svoje predizborno uljepšavanje.

U četiri godine svog mandata političari ustrajno galame kako su oni prije njih

opljčkali narod. Nikoga zbog toga nisu zatvorili, što pokazuje da među njima postoji dogovor, a njihove izjave su samo predstava za javnost. Jednako »privatiziraju« kao i oni prije njih.

Stoga je za izlazak iz krize i poticaj za stvaranje novih dobara – proizvodnju, prijeko potrebna nacionalizacija svega onoga što je do 1991. bilo društveno ili državno vlasništvo, a tzv. pretvorbom i privatizacijom prešlo u ruke poduzetnika i stranih »poduzetnika«, te podjela onima koji su u imovinu stvorili.

Podivljali novi kapitalisti

Kada se vratio iz rata najproduktivniji dio stanovništva, već je bio opljačkani. Nestale su tvornice, radna mjesta i sve ostalo... Stanovništvo nitko nije ništa pitao, a otuđena imovina darovana je ili prodana u besćenje. Kada bi netko »posudio« bicikl i prodao ga, završio bi u zatvoru, a za otuđenje (u kojem su se pojedinci obogatili) svega onoga što je di i onih iz stranaka koje se nisu kompromitirale u obnašanju vlasti. No to je teško provedivo jer su im moćni mediji najčešće zatvoreni. Kompromitirane stranke ne dopuštaju slobodne izbore lošim izbornim zakonom i razbacivanjem proračunskog novca za svoje predizborno uljepšavanje.

Također je prijeko potrebno poništiti sve međunarodne ugovore štete za hrvatske stanovnike za čije sklapanje nije bilo referenduma stanovništva. Ulazak u međunarodnu integraciju treba biti isključivo nakon referenduma stanovnika, prije kojega im se treba objasniti što ih ondje

dobro ali i loše očekuje.

Nužna je i ponovna uspostava kriterija vrednovanja rada i znanja, jer su svi kriteriji srušeni. Na primjer, diplome o školovanju mogu se vrlo lako kupiti, ako se ima novca, od privatnih poduzetnika u školstvu, a znanje nije važno. Treba ukinuti preko svake mjere visoke plaće političara i povlaštenje mirovine onima koji su ukidali Hrvatsku u ratu i poslije, kao i sve druge povlastice.

Krajnje je vrijeme da se upravljanje poduzećima i državnim upravom povjeri stručnjacima koji to znaju i – zaposlenima. Velike su štete od toga što u upravnim i nadzornim odborima još neuništenih poduzeća sjede oni koje ništa ne znaju o njihovom radu. Da poduzećima upravljaju znalci a ne političari, podivljali novi kapitalisti – vlasnici(!?) tj. uglavnom bivši članovi Saveza komunista, riješio bi se i problem nezaposlenosti.

Slobodni izbori osoba

Umjesto progiranja branitelja, argumentirano se treba suprotstaviti izjednačavanju krivnje za rat i zahtijevati od agresora isplatu ratne odštete te dopustiti preduvjete za povratka prognanika. Manjinama treba osigurati prava i obveze iste kao što Hrvati imaju u zemljama njihova podrijetla.

Umjesto slobodnih izbora osoba, u Hrvatskoj se mogu

birati samo liste što su ih sastavili vode interesnih skupina – stranaka. Na prošlim je izborima bilo više od pet tisuća imena koja se nisu mogla birati jer su ih već izabrali stranački vode. Očigledno je da se unatoč uspjehom televizijskom izvlačenju termina za prikazivanje programa stranačkih i neovisnih listi, od kojih su neki mogli biti vrijedni, nije moglo doprijeti novim idejama i s novim ljudima do birača.

Dok se u Hrvatskoj ne dopušte slobodni izbori osoba, dobili bismo mnogo kvalitetniji Sabor da se imena osoba koje žele u vlast stave u bubanj i nasumce izvuku imena novih zastupnika. Tako bi se izbjeglo međusobno dogovaranje korumpiranih interesnih grupa – stranaka. Glasovanje u Saboru bilo bi promišljeno i za opće dobro, za različiti(!?) tj. uglavnom bivši članovi Saveza komunista, riješio bi se i problem nezaposlenosti.

To je samo djelić onoga što bi trebalo napraviti da bi se smanjilo siromaštvo puka u Hrvatskoj. Iz mog cjelokupnog teksta o utjecaju energije i o načinu zaustavljanja osiromašenja izabrano je samo ono što se, pretpostavljam, najmanje sviđa organizatorima »koji bi htjeli ublažiti siromaštvo« u Hrvatskoj, tako da na svom skupu o tome ne dopuštaju niti govoriti.

Autor je doktor tehničkih znanosti iz Zagreba.

Prometni zakon za cijelu EU mora biti jedinstven

Paradoksalno je da se u Hrvatskoj za najpogibelniji prekršaj u prometu – nepropisno pretjecanje, oduzima dozvolu do tri mjeseca, a Francuzi, međutim, za taj prekršaj, osim ostalog, oduzimaju dozvolu na tri godine

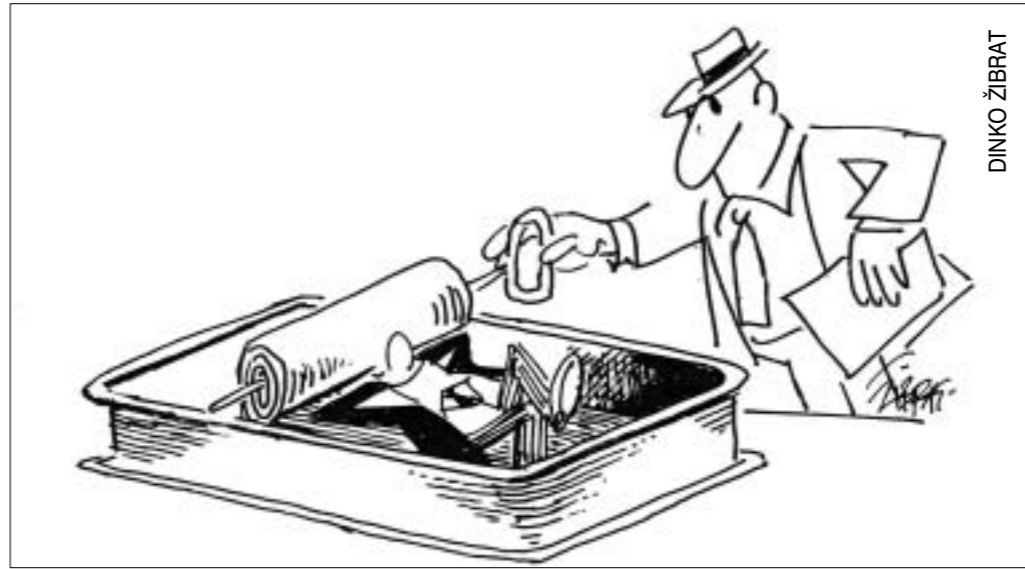
Radoslav Frankić

Da bi sigurnost prometa bila bolja, treba prihvatiti ono što prihvaćaju svi stručnjaci koji se bave unapređenjem prometa: da postoje tri čimbenika sigurnosti prometa koji imaju istu važnost, a to su čovjek, vozilo i cesta. Gotovo sve knjige iz predmeta prometna tehnika i cestovna vozila u uvodu navode ta tri čimbenika, a jedan od njih je zanemaren – vozilo! Koja je razlika u znanju iz cestovnih vozila između kvalificiranog vozača motornog vozila, koji se obrazuje tri godine u prometnim školama, i vozača koji se osposobljava samo za kategoriju (C i E) bez kvalifikacije?

Posljedice neznanja

Razlika je golema, jer kvalificirani vozač tijekom svoga obrazovanja sluša 140 sati predavanja iz predmeta cestovna vozila i odradi 30 sati praktične vožnje, odnosno 35 sati ako se osposobljava za vožnju prikolice.

Instruktori vožnje u skladu sa zakonom, prema predviđenom planu i programu, os-

posobljavaju kandidata za upravljanje vozilom, i to rade dobro, iako bi broj sati osposobljavanja trebao biti veći. Da bi vozač bio sposoban sigurno upravljati motornim vozilom, mora o vozilu kao čimbeniku sigurnosti prometa znati mnogo više, pa će i upravljanje vozilom biti kvalitetnije.

Troškovi osposobljavanja vozača, logično, bit će veći,

ali će sigurnost u prometu biti neusporedivo bolja. Osim toga, materijalne štete i prekršajne kazne bit će manje i time će se kompenzirati veća cijena obrazovanja.

Ozljede, materijalne štete, prekršajne kazne... posljedica su neznanja. Da bismo bolje vrednovali naš nov prometni zakon, pokušajmo ga barem u nekim dijelovima

usporediti s francuskim i njemačkim zakonima. U njih se vozač ne kažnjava ako ima do 0,5 promila alkohola u krvi kao ni zbog neupaljene svjetla.

U nas su baš te kazne velike i nepotrebne, s obzirom na višestruko siromaštvo naših građana u usporedbi s Francuzima i Nijemcima. Ako je točan statistički podatak da je u nas sedam posto

prekršaja u cestovnom prometu uzrokovano alkoholiziranošću vozača, to se, vjerujem, ne odnosi na vozače do 0,5 promila. Popiti čašu vina – da, ali ne i više od toga, ako se želimo uključiti u promet.

Hrvatski paradoks

Francuzi za više od 0,8 promila alkohola u krvi, osim novčane kazne od 4500 eura (što je u Hrvatskoj bogatstvo) i šest negativnih bodova, ozačkonili su i oduzimanje vozačke dozvole na tri godine i dvije godine zatvora.

Paradoksalno je da se u Hrvatskoj za najpogibelniji prekršaj u prometu – nepropisno pretjecanje, oduzima dozvolu do tri mjeseca, a Francuzi, međutim, za taj prekršaj, osim ostalog, oduzimaju dozvolu na tri godine.

Da bismo se sigurno i pod istim zakonskim uvjetima vozili barem kroz sve države Europske unije, prijeko je potrebno usvojiti jedinstveni zakon o prometu.

Autor je diplomirani inženjer strojarstva, umirovljeni profesor Prometne škole u Zagrebu.

Nije li to bila tužna spoznaja i ružna slika za HOO

U nas je poznavanje tjelovježbe i sporta do met osobnog obrazovanja ili mjera s kojom je pristup sportu privatna stvar i iskustvo spoznavanja na licu mjesta. Samim tim sport ima značenje koje mu pridaje osoba na određenoj dužnosti. U sportu je i inače crta koja dijeli znanje od neznanja uska i krhka pa zbog toga na njoj uspijevaju akrobati koji se ne održavaju znanjem nego vještinom

Željko Mataja

Kad se tajnik sučeli s predsjednikom, onda je jasno da ide na sve ili na ništa. I tako je glavnom tajniku Hrvatskog olimpijskog odbora na izborima za predsjedničko mjesto 22. listopada ove godine ostalo – ništa. Izgubio je izbore i povjerenje Vijeća, koje sad traži osobu koja će mu služiti, a ne obratno. Zanimljivo je, a možda bi bilo i poučno, zapitati se kako to da nitko i nikad nije postavio pitanje profila osobe koja bi obnašala tako važnu i slojevit dužnost prvog operativca Hrvatskog olimpijskog odbora.

To mjesto ne pripada zaslugama, simpatijama ili političkim očekivanjima; ono traži diplomaciju, komunikaciju i poznavanje tjelovježbe i sporta kao filozofije života, a ne samo statistički pregled godišnjih i četverogodišnjih sportskih rezultata, među kojima se prikazuju kolajne mjerilom dobra rada. No one ne govore o organizaciji rada i činjenici da se kuju u klubovima i savezima.

Dužnost glavnog tajnika Hr-

vatskog olimpijskog odbora, kao i dužnosti u sportskim asocijacijama, nisu uvjetovane diplomama sportskih škola, pa su ta mjesta profilirana osobama koje su, neovisno o školi koju su završili, svoj amaterizam, uz časne iznimke, pretvorili u profesionalni diletantizam. Da su vrijedili u struci za koju su se školovali, nikad – to je logična pretpostavka – ne bi profesionalizirali svoj amaterizam.

Hrpetine besmisla, podmetanja i fraziranja

Na prvi pogled to nije prepoznatljivo. No nakon što takve osobe napuste dužnosti koje su obnašale u sportu, postaje jasno da ako u svojoj struci nisu ništa značile do dolaska u sport, onda i nakon odlaska s dužnosti iz sporta više ništa ne znače; oni naprosto nestanu ostavljajući svoj jedini trag u zapisnicima s raznoraznih sjednica i sastanaka.

U nas je poznavanje tjelovježbe i sporta do met osobnog obrazovanja ili mjera s kojom je pristup sportu privatna stvar i iskustvo spoznavanja na licu mjesta. Samim tim

sport ima značenje koje mu pridaje osoba na određenoj dužnosti. U sportu je i inače crta koja dijeli znanje od neznanja uska i krhka pa zbog toga na njoj uspijevaju akrobati koji se ne održavaju znanjem nego vještinom.

Ta činjenica ne traje od jučer. U socijalizmu su takvi sport proglašavali djelatnošću posebnog društvenog značenja jer su se u njemu tako osjećali. Danas su, u tom smislu, izmislili javne potrebe. Te potrebe jedni proglašavaju za druge borie za njih, da bi se na kraju sve pretvorilo u borbu umjesto u rad utemeljen smislom službene doktrine.

Može li most graditi ekonomist ili elektroinženjer? Može li se kirurginom baviti molar ili građevni poduzetnik? I dok u medicini i u građevinarstvu dvojbe nema, u sportu je ustanovljena praksa koja gotovo ignorira Fakultet za fizičku kulturu.

Pritom ne mislim da je završetkom spomenutog ili bilo kojeg drugog fakulteta netko osposobljen za jednu slojevit dužnost kao što je glavni taj-

nik Hrvatskoga olimpijskoga odbora. To je samo upozorenje i upoznavanje s činjenicama iza kojih stoje hrpetine besmisla, podmetanja i fraziranja koje su nametnute sportu, za koji Hrvati, građani Hrvatske, nisu spoznali čemu služi.

Sport – paravan za manipuliranje

Ako je to sasvim svejedno, onda je sasvim svejedno tko će biti glavni tajnik. No ako to nije i ako to ne bi moglo biti svejedno, onda valja odrediti osobu od znanja. Sport ne može biti jedanput za »ovo«, a drugi put za »ono«. Još i manje prostor u kojem se sportaši umjesto u uzore pretvaraju u idole.

Hoće li mjerodavno ministarstvo sa HOO-om izbjeći udvaranje sportašima u korist njihove jasne socijalne vrijednosti, a kategorizacije u mogući obrazac potpore onima koji u sportu bez nje ne mogu biti vrhunski, i oporezivanja onih koji su uistinu dužni platiti državi ono što im od njihove zarada pripada?

Sportska birokracija je ne-

definirana pojava iz koje se nikad nisu nudila rješenja nego problemi i očekivanja. Tako je i sa Zakonom o sportu: oni koji nemaju novca, žele ga zakonom priskrbiti, a oni koji ga imaju, žele ga zakonom zaštititi. Zato se ne treba čuditi da je sport češće paravan za manipuliranje u ime deklaracija koje ne prate djela.

Improvizacijama i njihovim manipulacijama izgubili smo sustav. Sport bez sustava i HOO bez profila glavnog tajnika uvijek je prigoda sportskim autsajderima odrediti tajnika isto onako kako on određuje njih. Dakle, ako se ovlastima postize sve, onda se nakon ovlasti ostaje ili postaje – ništa.

Nije li to bila tužna spoznaja i ružna slika za našu vodeću sportsku udrugu koja lude dovodi do vrha politikom koja ne nudi ljestve uz koje se penje znanjem i sposobnostima, a s vrha se umjesto spuštavanja završava slobodnim padom. Pa već kad ne učimo u školama, naučimo na pogreškama.

Autor je publicist iz Zagreba.